

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Foghty-utca
5. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és fürdőügyi hetilap.

Felietős szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
pénteken délelőtt 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Boesky“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

Karácsonyi ajándék.

Karácsony nem a hittudományoknak, hanem a szívnek az ünnepe.

Nem theologusok, nem világbölcsei, nem is felekezetek alkotói, vagy rendelték, hanem született úgy, mint ahogyan hasad a hajnal a sötét éjszaka után, — mint ahogyan jön a pocsirtadalos tavasz a zordon tél multán, — mint ahogyan zöld bársony szőnyeggel borított lesz az édes anyaföld, mikor az Urnak lelke fuval azon át: mert karácsony a szívnek az ünnepe, a szíven keresztül a családi szeretetnek az ünnepe!

Karácsonykor családi otthonába vágyik a gyermek, esengve várja házanépét a szülő, agg Simeonként boldog a nagyszülő s minden lélekből szent örömmel száll a betlehemi jászolbölcsön keresztül ég felé az angyali himnusz; Dicsőség Istennek a magasságban, ki úgy szerette ezt a világot, hogy egyszerűlöttét adta érettünk, hogy el ne vesszünk, hanem örökéletet vegyünk!

A mostani karácsony háromszoros ajándék szívünk számára az Úrtól.

Ajándék mindenk előtt azért, mert ma is átéljük, hogy „úgy szerette Isten e világot, hogy Egyszülöttét adta vala értünk“ — s ezernyi templomból különféle oltárok mellől százezernek szívéből száll fel az égbe az angyali himnusz: Dicsőség legyen Istennek a magasságban!

Ajándék azért, mert ma is benépesül családi otthonunk, gyermekek és unokák angyali örömeivel lesz teli a házuk, mert szülői és nagyszülői szemekben rezdül fel a boldogságnak gyöngyharmatos könnye s a gyermek szüleiért, szülő gyermekeiért szíve mélyéből zengi az angyali himnusz: Dicsőség legyen Istennek a magasságban!

Ajándék nekünk magyaroknak kivételesen és mindenk felett azért, mert Trianon szörnyű bűnének még szörnyűbb szenvedései után ma már nem-

csak a Felvidék, hanem drága Erdélyünk szent szerelemmel szeretett népét is csaiádi otthonunkban, az örök magyar hazában és házban ölelhetjük szívünkre s velük együtt zengjük igazán szívnek teljességéből az angyali himnusz: Dicsőség legyen Istennek a magasságban!

A szív ünnepén, a családi szeretet szent érzése között e még mindig háborgó és békétlen világban odahull a lelkünk az Ur trónja elé azért a családi szeretet koronázó és glorifikáló második karácsonyi üzenetért, hogy: „Békesség legyen földön embereknek!“

Emlék és ígélet.

Csodálatosan szép ünnepség folyt le a legutóbbi vasárnap délután Budavárban Magyarország kormányzójának színe előtt. Több mint százezer ember vonult fel az ország minden részéből, az Alföldről, a Dunántulról, Kárpátalja és Erdély legtávolabbi vidékeiről, hogy törhetetlen hűségének és ragaszkodásának adjon kifejezést a szegedi gondolat mellett és a legelső magyar ember Horthy Miklós kormányzó előtt, aki több mint két évtizeddel ezelőtt, 1919-ben bontotta ki a nemzeti és keresztyén eszmében megújuló magyarság zászlaját a nemzetközi métegy és a felforgatás ellen.

Csodálatosan szép ünnepség volt ez a budavári felvonulás, amelyben öszülő hajú magyarok vettek részt, kemény és gerinces magyar férfiak, akik 1919-ben életük kockáztatásával odaálltak Horthy Miklós Fővezér zászlaja alá és megcsinálták az igazi magyar forradalmat, amely egy ország romjaiból teremtett új magyar életet.

Emléknek és egyben ígéletnek jelölte meg ezt a szép felvonulást a miniszterelnök: emléke volt annak, hogy 1919-ben Magyarország volt tulajdonképpen az első európai állam, amely lerázva magáról a liberalizmus és a nem-

Békesség, — melyben ölelkezzék az örök szeretet és az örök igazság, — melyben megszünjön a szívet szorongató ágyudőrej és a szívet elsötétítő vad gyűlölet, — melyben ezredéves, újból megépült szent határok között legyen együtt boldog Kárpátoktól az Adriáig minden rabságából megtért magyar élet s zenghessük az egész karácsonyi angyali himnusz így: „Most már dicsőség legyen Istennek a magasságban s békesség a földön embereknek!“

Gyula, 1940. karácsony.

Harsányi Pál

esperes,

Magyarország első felvonulójának tagja.

el az akkor még kicsi, szegényes és kezdetleges nemzeti hadsereget az ország fővárosába, ennek az örök magyar jelképnek: a kettős keresztnek jegyében indult meg mérhetetlen nehézségek közepette husz évvel ezelőtt a romokban heverő ország újjáépítése, ez a jelkép kísérte el az újjászervezett és immár hatalmas magyar honvédséget a visszacsatolt területekre és Szent István keresztje fogja irányítani a magyarságot a jövőben is.

Magyar lelkeket gyönyörködtető seregszemle volt a budavári felvonulás, seregszemléje a jobb oldali magyarságnak, amely nem úgy akar új magyar jövőt teremteni, hogy lábbal tiporja a magyar multat és mindent, ami előttünk szent és érték. Tavasziájtól kezdve ez a vasárnapi felvonulás amellelt, hogy az 1919-es magyar ellenforradalom ugyanazt a feladatot végezte el nálunk, mint a fasiszmus Olaszországban és a nemzeti szocializmus Németországban. Ennek köszönhetjük, hogy a magyar külpolitika megtalálta a kapcsolatokat Európának ezzel a két hatalmas és a maga forradalma által megújított nemzetével. Ennek köszönhetjük, hogy ma a magyar nemzetnek nem kell idegen példákat lemásolni, hogy hozzá idomulhasson az új Európa arculatához. És végül ennek köszönhetjük azt is, hogy Magyarországon ma a régi liberálisizmus, a féket nem ismerő szabadverseny, az osztályharc és a nemzetközi felforgatás kísértetei már egy letűnt korszak lomtárába kerültek és a magyar nemzet a keresztyén, a nemzeti és a szociális szellem, azaz a szegedi gondolat jegyében dolgozik a megnagyobbodott ország jövőjének kiépítésén.

Valóban igaza volt Kormányzó Urunknak, amikor vasárnap este azt mondta, hogy a szegedi gondolat ma is élő valóság és a lelkekben erősebben él, mint valaha. Ez a szegedi gondolat és annak örök jelképe: a kettős kereszt kiirthatatlanul benne él a magyar lelkekben és súlyosan tévednek azok, akik azt hiszik, hogy bármiféle idegen jelvény kedvéért a magyarság le fog térni a történelmi végzet által előírt utjáról.

Minimális munkabérek az olasz mezőgazdaságban. A cselédfogadások ideje.

A minimális mezőgazdasági munkabérek Olaszországban kollektív munkaszerződések rögzítik le s a kollektív szerződéseknek éppen ez egyik legfontosabb feladata. A minimális munkabér megállapítása elsősorban azért igazságos és eredményes, mert mindig az egyes vidékek sajátos mezőgazdasági viszonyaihoz alkalmazkodik és érvénye kiterjed kötelezőleg a szóbanlévő egész munkabérrétegre. A munkabérminimumnak ezenkívül el kell érnie azt a hármast, amelyet a munkaalkotmány pontosan megjelölt: biztosítania kell a munkás normális megélhetését, továbbá a termelés lehetőségét és a munka gyümölcsöző voltát. Tehát a munkabérek, amikor fokozatosan alkalmazkodnak a munkaképességhez, egyúttal a termelést is előmozdítják. Ezért, ha a mezőgazdasági termelés hozadéka növekszik, azok a munkások, akiknek munkája hozzájárult ehhez a növekedéshez, a jobb eredményből magasabb bérek révén arányosan és igazságosan részesülnek. Ha ellenben a mezőgazdasági termelés nehéz helyzetbe kerül, úgy a munkások nem követelhetnek meg gondolatlanul béremelést, amely gazdasági összemérésre vezetne. Sőt, néha ilyen esetben a kényszerű bércsökkenés módszeréhez kell fordulni. De a munkásokat nem engedik át a gazdaságilag erősebb szerződő fél kényekedvények. A helyzetet a munkások és munkaadók képviselői együttesen tanulmányozzák a nemzeti termelés magasabb követelményei szempontjából.

Ezenkívül a munkabércsökkenésnek, — amely egyébként már

évek óta nem fordult elő Olaszországban, s ehelyett inkább jelentékeny béremelések történtek, — pontosan határt szab a munkaalkotmány az a pontja, amely parancsolólag írja elő, hogy mindig biztosítani kell „a munkás normális megélhetését”. Minthogy pedig a munkás szükségletei a családtagok száma arányában változik, Olaszországban már nem egyéni, hanem családi munkabér van érvényben. A munkások ugyanis az ugynevezett családi utalványok révén családjuk létszámával fokozatosan arányos munkabérpótlékokat kapnak. Ez a családi pótlék olyan jelentékeny, hogy a hat-hét gyermekes mezőgazdasági munkások csaknem kétszerannyi munkabért kapnak, mint a gyermektelenek. Egyébként Olaszországban mindinkább megnyilvánul az a törekvés, hogy a bérendszer mellőzésével minél jobban összhangba hozzák a munkajövedelmet a termelés lehetőségeivel. Ezt felesbe vállalt munkával, részesedéssel s más hasonló megállapodásokkal érik el. Ilymódon a mezőgazdasági munkások a rögzített és korlátozott munkabér helyett közvetlenül és arányosan részesednek a mezőgazdasági üzem eredményéből, amelyet a földbirtokossal karöltve értek el. Csaknem kétféle lehet az azoknak a mezőgazdasági munkásoknak a száma, akik ilyen értelmű szerződés alapján dolgoznak. Ott ahol nem bizonyos a termelés kielégítő eredményének az elérése, gyakran minimális pénzbeli ellenszolgáltatást utalhatnak meg, ami megnyugtató biztosíték a munkások számára.

A cselédváltások ideje az újabb cseléd törvény szerint tulajdonképpen április 1. Gazdáink ezt a dátumot még nem szokták meg és a gazdasági cselédek még ma is újévtől Szilveszterig, vagyis január 1-től december 31-ig fogadják. Pedig ez nem szabályos és nem törvényes, mert a gazdasági cselédek számára a szolgálati év április 1-től április 1-ig. Ezt mindenesetre jó tudni és kell tudni, mert ez azt jelenti, hogy ha dec. 31-ig fogadtam is meg azt a cselédet, ennek dacára a szolgálati év mégis csak márc. 31-ével végződik. S ha sem a gazda, sem a cseléd fel nem mondtak egymásnak, ez esetre azt a cselédet nem is lehet elküldeni jan. 1-én. Azt is tudni kell, hogy ha valaki 1941. jan. 1-én fogad éves gazdasági cselédet, akkor ennek a cselédnek a szolgálati ideje 1942. március 31-ig tart. Természetesen azért fogadhat a gazda január 1-én ugyanis cselédet, hogy 3 óra fogadja azt, azaz márc. 31-ig s azután április 1-én fogad éves cselédet. Ez esetben a bérlevelet már így kell kiállítani.

Ajánljuk tehát a cseléd tartó gazdák figyelmébe, hogy amennyiben nem akarnak egy cselédet fogadni, hogy a szolgálati idő jan. 1-től a következő év áprilisáig tartson, akkor január 1-én csupán 3 óra, azaz március 31-ig fogadjanak cselédet és eddig szóljon, azaz így legyen kiállítva a bérlevél is. Ennek lejártával azután majd április 1-én fogadjanak egy egész évre cselédet.

Mivel igen sok esetben megtörténik az, hogy az esztendőre fogadott gazdasági cseléd a téli hónapok lejártával otthagya helyét s az ilyen esetek miatt igen sok baj és per származik a bérkifizetések körül. Felmerült az a kérdés, hogy vajon hogyan lehetne olyan szerződést, illetve bérlevelet szerkeszteni, amely azután még a bíróság előtt sem hagyna kétséget az irányban, hogy a gazda és cseléd miben állapodtak meg hat tulajdonképpen és azután ezen megállapodás alapján mennyit követelhet hát az a cseléd, aki a helyét a szolgálati idő lejártáig elhagyja? Illetékes helyen szerzett értesülések, valamint a legkisebb munkabérekre vonatkozó kormányrendelet figyelembevételével új bérlevél szerkesztésének van helye. Természetesen ez sem azt jelenti, hogy már most az a cseléd el nem hagyhatja a helyét, hanem azt jelenti, hogy a cseléd bérkifizetése körül minél kevésbé támadhasson vita és per.

Eladó házassudvar Az I. tized Dankó-utca 12. szám alatti 2 szoba, konyha, nyári-konyha, kamara és ólaktól álló, villanyvilágítással ellátott, jókarban levő családi ház 180 négyszögletes udvarral a főtéren közvetlen közelében eladó. Értekezni lehet: a helyszínen, Rácz József tulajdonossal.

Egy üzlethelyiség Horthy Miklós-ut 1. sz. alatt január 1-ére **k i a d ó.**

Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: **Lovas Károly** terménykereskedőnél.

SZEMLELŐDÉS

Hirt adtunk arról az érzékeny veszteségről, mely városunk társadalmát vitéz Kósa Vince állami polgári fiu- és leányiskolai igazgató, volt megbízott szakfelügyelő távozásával éri. Előléptetésére mindenképpen rászolgált és minden tekintetben olyan kiváló egyént ért, aki magasabb pozíciót itteni viszonylatban már nem érhetett el. Vitéz Kósa Vince a világháborúban mint tiszt francia hadifogságba jutott. Bármily keserves volt is ott a helyzete, mégis volt rá ideje, hogy perfektül megtanuljon franciául. Alig érkezett haza, tanári állását elfoglalta s nyomban hozzáfogott franciaországi emlékei megírásához s ezen a címen megírt egy olyan művet, amelyben érdekesítő élményeinek sorozatát eleven tollal, meggyőző szavakkal, magas áttekintőségre valló szellemességgel s élénk megfigyelő képességgel bocsátotta közre. E mű olvasása jótékony hatása és élvezetes tanulmányt jelentett mindenki számára. Kósa Vince az elsők között volt, akiket a Kormányzó ur vitézzé avatott. A vitézi rend fejlesztése, öntudatosítása, fegyelmzése, szervezése körül határozott, elismert érdemei vannak. Ezt elismerték a vitézi rend magasabb körei is. Ezekért dicséretben részesült. Mint tanár és mint igazgató példányképpel szolgált magasabbrendű tudásával, odaadó, bámulatlan munkakedvével. Nemsokára a püspökladányi Petri-féle áll. polg. fiu- és leányiskola igazgatója lett. Majd Szoboszlóra helyezték át s itt érte az a kitüntetés, hogy a szegedi polgári iskolai főigazgatóság körletének egyik kerületében szakfelügyelői teendőik végzésére kapott megbízást, ennek beolvastása után pedig a debreceni m. kir. tankerületi főigazgatóságnál végezte ugyanezen szakon lelkiismeretes működését. Helyi társadalmunk régebbi idők óta értékelte az ő komoly agilis munkaképvét, tudományos, szakszerű munkásságát s megbecsülésének jeléül több társadalmi egyesületnél vezető tisztségbe helyezte. Fájjaljuk, hogy elmegy, de mert magasabb pozíciót lesz hivatva állandó jelleggel betölteni, áldáskívánások között bocsátjuk útjára. Nagyobb hatáskörben még nagyobb hasznot tud tenni a közoktatásügynek.

Fűszer üzlet kismértékben ital-méressel a fürdő közelében eladó, vagy a helyiség külön is kiadó. Ugyanott egy szoba butor is eladó. Cim: Szilfakalja-u. 6.

Bérbeadó évi lakásnak Major-u. 17. sz. alatti házassudvar, mely áll egy utcai szoba, fürdőszoba, előszoba, konyha, kamra helyiségekből. 1941. január 1-én beköltözhető. Értekezni lehet: Major-u. 41. sz. alatt.

A Körner Béla-utca 4. szám alatt Tóth Sándor háza mellett egy puszta-telek eladó az özv. Szálkay Gerzonné tulajdonából. Értekezni lehet a tulajdonossal, Hajduszovát, Nagy-utca 231. sz. alatt.

Magyar népesedéspolitika.

Ezzel a címmel érdekes előadást tartott Hajduszoboszló szülőtte dr. Sággy Ferenc egyetemi magántanár, székesfővárosi tisztiorvos, a Budapesti Orvosok Szövetsége taggyűlésén.

Herepey Csákány Győző egyetemi magántanár elnöki megnyitóját követően Sággy Ferenc behatóan foglalkozott a fajkeveredési kérdéssel s megállapította, hogy a zsidó faj örökléstanai értelemben sokszoros korcsnak felel meg s a zsidó fajta Észak- és Közép-Európa valamennyi népének idegen, ennél fogva vérbeli összeköttetésre alkalmatlan. A zsidó még évszázados keveredés után is mindig idegen nép marad a nemzet testében. Az ipari és kereskedelmi élet egyensúlyának helyreállításánál a kiszorítandó zsidóság helyének betöltésére kiválóan alkalmasak volnának az Amerikába kivándorolt földműves magyarok utódjai, akiket mielőbb vissza kellene telepíteni.

Magyarországon a lakosság 20 százalékának csak egy gyermeke van. A népesedés előmozdítása érdekében vissza kell adni a magyar nőt a családnak, hogy újból teljesíthesse élethivatását. A többgyermekes családok védelmére megfelelő pénzügyi és adópolitikai kell folytatni és ezeket a családokat a legmesszebbmenő védelemben kell részesíteni. Fokozott népesedési politikára van tehát

szükség, különösen népszaporodási és fajnémesítés tekintetében, hogy hazánk szapora és testileg ép és erős új magyarok nemzedékével sokasítsa be a Duna medencéjét.

A nagy érdeklődéssel kísért előadás után többen felszóltak s hangoztatták, hogy elsőrangú fontossággal bír a lakáskérdés megoldása.

Donáth György országgyűlési képviselő hangoztatta, hogy téves az a közhit, mintha az utódállamok sokkal erősebben szaporodnának, mint Magyarország.

Románia szaporodási statisztikáját a székelység növelte meg a legnagyobb arányban, azok visszatérésével tehát az arány lényegesen meg fog változni. A székelység, véleménye szerint, a magyarság legjobban szaporodó része s miután hegyi lakos, velük kellene betelepíteni az összes magyar hegyvidékeket. A kérdés megoldását abban látja, ha a nemzetnek olyan gazdasági és társadalmi felemelkedést biztosítanak, amely visszaadja életkedvét.

Részletesen beszámolt Donáth György azokról az intézkedésekről, amelyeket a kormány nép- és családvédelmi téren foganatosított, hangoztatta, hogy ezek az intézkedések a jövőben még erőteljesebbek lesznek.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.

FÜRDŐKÖZLEMÉNYEK.

Írja: VERESS BÉLA.

Karácsonyi gondolatok.

Jól tudjuk, hogy a világ négy sarka azért borult lángba, hogy egy boldogabb, jobb korszak következék el az emberiségre, amelyben a munka megtalálja a gyümölcsét, a szorgalom a becsületét. Mégis most a keresztyénség legnagyobb ünnepén, a szeretet ünnepén, karácsonykor borzadva gondolunk arra, hogy százezer és millió ember néz farkasszemet egymással, távol szülőföldjétől és családjától.

Vigasztalásunk csak az, hogy ez az állapot nem tart örökké s a béke áldott napja majd csak el fog következni.

Mi a békét úgy képzeljük el, hogy nem lesz többé különbség győzők és legyőzöttek között, hanem a sorsközösségre teremtett emberiség végre összefog az igazi emberi eszmények és célok megvalósítása érdekében, amelyeket a kultúra fejlesztésében s az emberi jólétnek minden vonalon való előmozdításában tudunk megjelölni.

Az új béke új napja alatt a fel szabadult emberi lélek megtalálja a maga helyét s mindenkinek joga lesz ahhoz, amit becsületos munkája és szorgalma után megérdemel. Az ember hűséges, odaadó tagja lesz annak a közösségnek, amelyben él, de emellett lelki világának tovább fejlesztésére és testi szükségleteinek kielégítésére is nagyobb lehetőségek nyílnak. Sok olvasó talán megmosolyogja

azt az állításunkat — amelynek itt már több ízben kifejezést adtunk, — hogy az elkövetkezendő béke boldog idejében a XX-ik század emberének életére egy hatalmas új gazdasági tényező — az idegenforgalom fogja a legnagyobb mértékben rányomni a bélyegét.

Az a közösség, az az egyén fog jobban boldogulni, amelyik e gazdasági tényező életlehetőségeit s létfeltételeit hathatósabban meg tudja alapozni s elő tudja mozdítani.

Régi latin közmondás: „Si vis pacem, para bellum.” Ez magyarul annyit jelent: „Ha békét akarsz, készülj háborúra.”

Ha ezt a közmondást átvitt értelemben, de szabadon a mi szűkebb viszonyainkra alkalmazzuk, annak értelmezése körülbelül az lehetne, hogy ha azt akarjuk, hogy az elkövetkezendő béke napjaiban boldoguljunk s jól menjen sorunk, annak alapjait már most kell lerakni.

Természeti adottságaink, hőforrásaink, idegenforgalmi nevezetességünk, gyógyfürdők fejlesztése érdekében már most kell megtenni azokat a lépéseket, amelyeknek gyümölcseit a béke napjaiban fogjuk igazán élvezni.

Ez az első és legfontosabb feladata mindnyájunknak. Mert ezzel áll, vagy bukik Hajdusoboszló jövője!

Ezek a mi karácsonyi gondolatunk!

H I R E K.

— **Olvasóinknak idvesség és boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!**

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor prédikál Bélték Lajos lelkész, délután 2 órakor Fehér János segédlelkész. Délelőtt fél 11 órakor a templomban a leventék részére lesz urvacsoaraosztással kapcsolatos istentisztelet. Prédikál Kovács Lajos vallástanító-lelkész, urvacsoara beszédet mond Loós András segédlelkész.

— **Az aranyszegi tanyai iskolában** délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsoarát oszt Fehér János segédlelkész.

— **Ünnepi istentiszteletek sorrendje: Karácsony elsőnapján** délelőtt 9 órakor a református templomban prédikál Demjén Ferenc lelkész, urvacsoara beszédet mond Bélték Lajos lelkész, délután 2 órakor prédikál Lukácsi Gyula legátus. **A köteles tanyai iskolában** délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsoarát oszt Loós András segédlelkész.

— **A Kovács Gyula községi tanyai iskolában** délelőtt 9 órakor prédikál és urvacsoarát oszt Kovács Lajos vallástanító-lelkész.

— **Karácsony másodnapján** a templomban délelőtt és délután prédikál Lukácsi Gyula legátus.

— **Fél 11 órakor levente istentisztelet** lesz a templomban, prédikál Loós András segédlelkész.

— **A városi szegényházban** prédikál és urvacsoarát oszt Kovács Lajos vallástanító-lelkész.

— **A vajdazugi tanyai iskolában** prédikál és urvacsoarát oszt Fehér János segédlelkész.

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbitériuma Demjén Ferenc lelkész-elnök és dr. Márton Gábor főgondnok elnöklete alatt csütörtökön délelőtt 9 órakor gyűlést tartott. Presbitérium letárgyalta és elfogadta az egyház 1941. évi költségvetését, majd több egyházi és anyagi természetű ügy letárgyalása után a gyűlés véget ért.

— **Ki lesz a legátus?** A karácsonyi ünnepekre Lukácsi Gyula IV. éves hittanhallgatót küldte ki a debreceni főiskola a hajdusoboszlói ref. egyházba ünnepkövetül.

— **A leventék karácsonyi ünnepélye.** A helybeli Levente Egyesület 23-án, hétfőn délután 4 órai kezdettel, a központi elemi iskola emeleti nagytermében, a szegénysorsu leventék megajándékozására karácsonyi ünnepélyt rendez. Beszédet tart Demjén Ferenc lelkész, a Levente Egyesület elnöke.

— **Szabó-varró tanfolyamot** rendezett a tél folyamán a népművelési bizottság az állami polgári iskolában, melyen 54 résztvevő volt s László Margit kiküldött oktatónő nagyon szép eredményt mutatott fel velük, a folyó hó 19-én délután lefolyt vizsga alkalmából. Épen ezért a Lorántffy nőbibliakör kérvénnyel adott be a népművelési bizottsághoz, hogy ezt a hasznos tanfolyamot 1941. január 10-ikétől ismételjék meg.

— **Kallió** finnországi államelnök meghalt. Az új köztársasági elnök lett Ryti volt miniszterelnök.

— **Az időjárás** keményen tartja magát. Tulságos nagy hidegek ma már nincsenek, 16–12 fokot mutat a hőmérő fagypontra alatti átlagosan, a hegyes vidékeken 19–20 fokig is felmegy. A havazás Alföldön egyelőre szünetel.

— **Részleges tisztújító közgyűlést** tartott december 15-én Rásó István alispán elnöklete élén Hajdusoboszló megyei város képviselőtestülete. Betöltés alá került a dr. Padrah Sándor távozása folytán megüresedett I. oszt. városi aljegyzői s az esetleg előlépés következtében megüresedő egy II. oszt. aljegyzői állás. A szokásos alakítások elintézése után a kijelölt választmány tagjaiul az alispán felelte dr. Békésy Jenő m. kir. kormányfőtanácsos és dr. vitéz Simon Árpád kir. közjegyző bizottsági tagokat, a képviselőtestület részéről polgármester ajánlatára beválasztottak Fálter János gyógyszerész és Cseke Gábor közbirt. elnök, bizottsági tagok. Szavazatszedő küldöttség: elnök: Bálint Árpád, tagok: Borbély Péter, Veres Béla, bizalmi férfiak és jegyzőkönyv hitelesítők: Varga Andras, Décsy Sándor, Buza József, Szilágyi Kálmán. A kijelölt bizottság által az I. oszt. aljegyzői állásra jelöltettek: dr. Tóth Béla II. oszt. aljegyző és dr. Gönczy József közig. gyakornok. Beadott 61 szavazat. Ebből dr. Tóth Bélára esett 38, dr. Gönczy Józsefekre 23 szavazat. 15 szö. többséggel megválasztott dr. Tóth Béla. A II. oszt. aljegyzői állásra dr. Gönczy József egyedül pályázván, közfelkiáltással őt választotta meg a közgyűlés. A megválasztottak a hivatalos esküt letéve, Rásó István alispán intézett hozzájuk buzdító beszédet, amelyre dr. Tóth Béla válaszolt. Általános tetszéssel fogadott beszédben mondott hála-köszönetet a személyöket ért kiüntező bizalomért, amelyre tőlök telhető hűséggel és munkakedvvel igyekeznek mindenkor méltók lenni. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Örömteljes ünnepe lesz, ha asztalán **Földi-ital lesz! Fajborok, kisüsti pálinkák, finom likőrök, zamatos tea rumok,** valamint mindenféle **fűszerárúk:** dióbel, mazsola, mandula, mogyoróbel, mák, gyümölcs-iz stb. **legelőnyösebb bevásárlási helye: Földi Imre** fűszer- és italárú kereskedése, Hajdusoboszló, Törökdomb-u. 12. **(Hajdu-utca sarok.)**

— **Dr. Hóman Bálint** titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi miniszter a múlt héten Berlinben, Münchenben és Bécsben nagyrészt a leikesen fogadott előadásokat tartott a német-magyar kapcsolatokról.

— **A felszámolás** alatt álló Hajdumegyei Takarékpénztár r. t. dec. 16-án tartotta meg utolsó közgyűlését.

— **A német-angol,** olasz-görög, afrikai olasz-angol harctereken a karácsonyi szent ünnepek alatt sem szünetelnek a támadások.

— **A Balkán** békejének megőrzéséhez, fenntartásához, erősödéséhez nagyban hozzájárult a jugoszláv-magyar örök barátsági szerződés megkötése.

— **A MÁV.** december 15-én kiadott téli menetrendje Budapest-Debrecen viszonylatban ugyanaz marad, amit a májusi menetrend tartalmazott. Változás nincs.

— **A debreceni** m. kir. Tisza István tudományegyetemen az 1940–41. tanév második félévére a beiratkozások megkezdődtek. Bővebb felvilágosítást nyújt az egyetem rectori hivatala.

— **A Magyar Élet Párt** múlt vasárnapi budapesti országos tanácsülésén több mint ezer főnyi tanács-tag jelent meg. Elnökként Lukács Béla országos elnök. Hajdumegyéből Lossonczy István főispán elén megjelentek dr. Tasnádi Nagy András titkos tanácsos, képviselőházi elnök, dr. Uzonyi György, dr. Benkő Géza, Megay Károly, dr. Csorba Antal, Berencsy Géza országgyűlési képviselők, dr. Ludány Miklós felsőházi tag, Debrecenből dr. Ferenczy Tibor, Balogh István országgyűlési képviselők, a hajdusoboszlói választókerületből dr. Békésy Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, kerületi elnök, dr. vitéz Simon Árpád vál. ker. titkár, kir. közjegyző, a debreceni MÉP. nagyválasztmány és a vidéki választókerületek kiküldöttei. Az elnöküdvözlő szavai után gróf Teleki Pál miniszterelnök nagy tetszéssel és sürü tapsokkal fogadott hatalmas beszédében vázolta az országos feladatokat, az otthon és földkérdés, a földreform, a többtermelés, a hadsereg fejlesztése, a zsidókérdés radikális megoldása és a hadikölcsön valorizációja tekintetében.

— **Belföldi rövid hírek.** A kormány rendeletet bocsátott ki, hogy a magántisztviselők és alkalmazottak béremelését 1940. nov. 1-ével életbeléptette. A minimális munkabérekhez 7 százalékos pótlékot is kell számítani. — Karácsony is újév előtti napon nem lesz husztalalom. — Állami, községi iskolákban a kultuszminiszter a tüzelőanyagok szűkös voltára tekintettel január 7-ig hagyott szünetet. — December 15–16-án Hajdusámszonban 20 fok hideget mértek, az országban a legerősebb hideg 25 fokig ment. — Hajdunánásra dr. Kramarsik Antal városi orvossal nevezte ki a belügyminiszter. — Hajduböszörmény és Hajdunánás megyei városok m. kir. tisztiorvosa dr. Varga Antal nyugdíjaztatását kérelmezte. — Olaszországból 8000 métermázsa hántatlan rizs érkezik még karácsony előtt. Előbb lehántják, azután szétosztják Budapesten, 118 —122 filléres kilónkénti árában, állítólag karácsony és újév között. Hogy e küldeményből vidékre juthat-e valamennyi, azt a legmesszebb látó bölcsek sem tudják megjósolni. — Bihar megyében 93 új házat és 156 helyreállított házat adtak át a napokban az árvíz-károsultaknak szép ünnepség keretében. A házak jelentékenyebb része Komádiiban épült, ezért az ünnepséget is ott tartották. — Az erdélyi és keletmagyarországi behívott képviselőkkel megalakult az „Erdélyi párt”, mely országvezetés szempontjából a kormány eddig vezetett irányát helyesli s a kormányt a nemzeti érdekeket szolgáló, a nemzeti erőket fokozó munkájában támogatni óhajtja.

— **A református iskolában** a karácsonyi szünet december 21-ikétől 1941. január 6-ikán, hétfőn reggel 8 óráig tart. Karácsonyfát feidiszíteni, a cukor- és gyümölcschiány miatt az iskola most nem tud; azonban a segítyezett 220 szegénygyermek ünnepszombatján délután 2 órakor egy-egy félkilogram ünnepi kalácsot kap. Kérlik ennél fogva a közönséget, hogy aki csak teheti, kedden délig küldjön friss kalácsot a szegény gyermekek részére a gondnoki hivatalba. Az összegyűlt fehér lisztből a Lorántffy nőbibliakör buzgó tagjai ez évben is nagyobb mennyiségű kalácsot sütnek e célra.

— **Az alföldi parlagok kihasználását tervezik.** Tuzson János dr. egyetemi tanár, aki hosszú időn át tanulmányozta az alföldi növénytermelési viszonyokat, megbízást kapott a földművelésügyi minisztertől, hogy az Alföld futóhomokos és szikes pusztáinak kihasználására tervezetet dolgozzon ki. Ezzel kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy a kérdést csak parcellázással és telepítéssel lehet megoldani. Az ország déli részétől a Hortobágyig mintegy 400,000 kat. holdnyi futóhomokos, homokos, mocsaras és szikes terület van, amely jelenleg kihasználatlan. Itt 40 kat. holdas parcellákat kellene létesíteni a talaj termővé való átalakítása, műutak, vízvezetékek létesítése és a vadzvízek szabályozása után egészséges lakóházakkal, korszerű gazdasági épületekkel, kulturális és kereskedelmi központokkal, ellátva minden gazdaságot élő és holt felszereléssel. Ilyen módon 10,000 család volna elhelyezhető. Az összes kisajátítási, talajjavítási és berendezési költség mintegy 400 millió pengőre tehető, amire 600 millió pengő értékű gazdasági területet lehetne megnyerni. Az üzleti szempontokon kívül természetesen a kulturális szempontok is figyelembe vehetők az ország belső erőgyerapódása érdekében. A megoldásban inkább a szövetkezeti rendszert lehetne felhasználni, ami mellett a szövetkezeti csoportok tagjai terményeiket beszolgáltatva törlesztene az átvett értékeket, 25—30 év alatt a szegényebb sorsúak is le tudnák törleszteni a kapott értékeket, amelyek korlátlan tulajdonukba mennének át. Az Alföld kihasználatlan részének termővé tétele a kormányzót is állandóan foglalkoztatja, az akció minden lépését figyelemmel kíséri és legutóbb is kihallgatáson fogadta Tuzson János dr. egyetemi tanárt, aki ismertette előtte tervezetét.

— **A népművelési bizottság** rendezésében László Margit úrnő Hajdusoboszlón öt hetes varrótanfolyamot rendezett. A záróvizsgát dec. 19-én délután 4 órakor az áll. polg. isk. rajzteremben tartották. Belteky Lajos református lelkész megnyitó beszédet mondott. A vizsgát dr. Tóth Béla I. o. aljegyző vette fel. A növendékek valamennyien kitűnően feleltek. A varrótanfolyam részben Margarete diakonissza testvér szervezte s vitte áldásos sikerre. Margarete testvér közreműködése a nőnevelés előbbrevitelénél továbbra is kívánatos lesz. A kiválóan sikerült vizsga dr. Tóth Béla zárószavaival ért véget. Legközelebb főzőtanfolyam nyílik.

20,125—1940.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy Debrecen sz. kir. város polgármestere eltiltotta 1941. január 1-től kezdődő hatállyal Debrecen város területén tartani szokott országos vásárokon, heti és napi piacokon zsidóknak a helyfoglalását. Ez időtől igazolnia kell minden kereskedőnek, hogy nem zsidó. Az erre vonatkozó igazolás a helybeli kereskedők részére a városházán, emelet 9. sz. hivatali helyiségben szerezhető meg a délelőtti hivatalos órák alatt.

Hajdusoboszló, 1940. nov. 20.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— **A közellátás** országos és egységes vezetésére a Kormányzó ur ő főméltósága dr. Laky Dezső m. kir. Józsefnádor műszaki és gazdaságtudományi egyetemi tanárt tárcanélküli m. kir. miniszterre nevezte ki, dr. Reményi-Schneller Lajos titkos tanácsos, m. kir. pénzügyminisztert pedig megbízta külön ügykörrel a magyar gazdasági élet és termelés tervszerű kiépítésével és az egyes gazdasági tárcák működésének összhangban biztosításával.

— **Január 4-én** városi képviselőválasztás lesz Hajdusoboszlón a III. tizedbeli választókerületben, ahol alaki okok miatt Dörö Mihály helybeli lakos felebbezése folytán az 1938. évi városi képviselőválasztást a kir. közigazgatási bíróság megsemmisítette. A vármegyei közgyűlés a választáshoz elnökül dr. Jóna Mátyás másodfőjegyzőt, elnökhelyettesül Körner Géza ny. m. kir. rendőrfőtanácsost küldötte ki.

— **A vármegyei közigazgatási bizottság** ujonnan választott tagjai: Hajdúvármegye dec. 14-iki törvényhatósági közgyűlésén a vármegyei közigazgatási bizottság tagjaiul Demjén Ferencet, Molnár Zoltánt, dr. Uzonyi Györgyöt, dr. Ujvárossy Lajost és Váczy Józsefet újból megválasztották. A vármegyei igazoló választmány tagjaiul egyhangulag megválasztották: dr. vitéz Nábrácky Béla, dr. Békésy Jenő, id. dr. Benkő Géza, vitéz Nagy Pál, dr. László Béla, dr. Uzonyi György, Megay Károly, Bence István.

— **Az áll. polg. leányiskola** ifj. vöröskereszt csoportja által e hó 6-án rendezett karácsonyi vásár anyagi sikerének biztosítására az alábbi értékű szíves adományok érkeztek be, amelyekért a csoport ezuton is hálás köszönetét fejezi ki: Faller János 12 P, Hangya-szövetkezet 10 P, Raskó István 6'25 P, T. Kiss Márton 6'20 P, Herczeg József 10'50 P, Wohlberg Gáborné 5 P, öz. Deutsch Henrichné 1'40 P, Spitz Lipót 2'10 P, Auspitz Frida 1'80 P, Palágyi Tivadarné 5 P, Lichtman Dezső 2'20 P, Gross Lajosné 12'20 P, öz. Hunyadi Istvánné 4'50 P, Leitman Lipótné 1 P, Szűcs Gyula 1'25 P, Aufferber Pálné 3'25 P, Grünfeld Hermann 1'90 P, Balogh Jenő 3'90 P, Davidovits Salamon 4'40 P, Cserny István 1'50 P, Wallon Lajos 20'70 P, Kokes Antal 3 P, Steiner Maca 2'80 P, Landesmann N. 3'30 P, Weber György 6'80 P, Wetzler Sándor 2'26 P, Nichter Károly a téstzákat és tortákat ingyen sütötte, Juhász Lajosné 6'30 P, Kircsi István 5 P, Szűcs Bálint 5'50 P, Kürthy András 1'70 P, Dóka Zsigmond 2'35 P, Parácsi Benjámín 1'60 P, Cseke Péter 5 P, Loós Gyula 3 P, Bordán Lajos 1 P, Kürthy Imre 10 P, Kandel Imréné 1'50 P, Fülöp Sándor 1 P, Sándor Mihály 3'40 P, Cwetkovics Vilmos 1 P, Sajó Károly szíveségből vetített.

20,886—1940.

Hirdetmény.

Földművelésügyi miniszter ur rendelete kimondja, hogy cukorjegyre jogosult, ha más hatóság területére költözik, új lakóhelyén csak ugy kaphat cukorjegyet, ha régi lakóhelyének hatóság által kiállított ételmezési kijelentőt magával viszi. Felhívom a közönséget, hogy más hatóság területére való költözés esetén ételmezési kijelentőjét saját érdekében kérje ki és vigye magával új lakóhelyére.

Hajdusoboszló, 1940. nov. 28.

Dr. Márton Gábor
polgármester.**A Református Leánybibliakör**1940. december 25-én és december 26-án,
karácsony első- és másodnapján,
délután 5 órai kezdettel,a központi elemi iskola emeleti nagytermében,
a szegény iskolás gyermekek felruházása javára,
jótékonycélu**vallásos műsoros délutánt**

rendez, a következő

műsorral:

1. Gebhardt: **„Mi jó a drága Jézusunk”**. Éneklé a Leánybibliakör énekkara.
2. **Megnyitó beszéd**, tartja: Demjén Ferenc lelkész.
3. Baja Mihály: **„Ének a szeretetről”**. Szavalja: Balla Róza.
4. Schulz P.: **„Öh jöjjetek mind ide...”** Éneklé a Leánybibliakör énekkara.
5. Baja Mihály: a) **„Karácsonyi hívogatás”**
b) **„Áldott ünnep szent karácsony”**
Szavalja: T. Szabó Etelka.
(5 perc szünet.)
6. Okos Gyula: **„A LEGBOLDOGABB KARÁCSONY”**.
Vallásos ifjúsági színmű 2 felvonásban.

S z e m é l y e k :

Dr. Szántó, budapesti orvos	— — —	Babótán László
Dr. Szántóné, neje	— — —	Márton Róza
Pali	— — —	Horváth Mihály
Ilona	— — —	Szabó Judit
Margit	— — —	K. Tóth Irén
Judi	— — —	Szilágyi Amália
Zsuzsi	— — —	Borbély Vilma
Mádi, részegyes munkás	— — —	Végh Sándor
Mádné, neje	— — —	Szabó Ilona
Józi	— — —	Nagy Ferenc
Sanyi	— — —	Magyar Lajos
Erzsi	— — —	R. Tóth Irén
Diakonissza	— — —	Cs. Kis Piroška
Tamási, sürgönyös	— — —	Köte Sándor.
Angyalok: Herceg Etelka, Gaál Aranka, Szarvas Ilona, Kálmán Margit.		

Történik a háboru előtti években Budapesten.

Az énekkari számokat és a darabban előforduló énekeket
harmoniumon kíséri: Iványi Antal kántor.**Kötelező műsor megváltási ára: az első sorokban 1 P,
a további sorokban ülőhely: 70 f., állóhely: 50 f.**Felülfizetéseket a jótékonycélu tekintettel köszönettel fogadunk
és hirlapilag nyugtázzuk.

Jegyek elővételben a gondnoki hivatalban válthatók.

— Anyakönyvi hírek.

Csonka Sándor és Erdős Zsófia, Zöld Demeter és Czeglédi Etelka, Száva Kálmán és Biró Lidia, Nagy Lajos és Vágó Emma, Nagy Gábor és Balla Róza. Házasságot kötöttek: Tökés Gábor és Kálmán Anna, Vida József és Ádám Róza, Jeges Kálmán és Cseke Róza. Születések: Kis Mária leánya Irma-Mária, Takács Gergely leánya Irén, Farkas Imre fia Imre, Kaszás Lajos leánya Róza, Kovács Lajos leánya Etelka, Kaszás Lajos leánya Erzsébet, Kerékgyártó József fia István, Oláh Gyula fia László-Gyula. Halálozások: Zabos Árpád 5 napos, Császi Gábor 74 éves, Sz. Kovács Gyuláné — Barcsa Ida — 32 éves, Horog Sámuel 53 éves, Rövid Sándor 32 éves.

17,904—1940.

Hirdetmény.

A fenti szám alatt 1940. október 17-én kelt határozatom egyéb pontjainak változatlanul hagyása mellett értesitem érdekelteket, hogy a sós-szalonna árát kg-ként azonnali hatállyal 2 P 24 fillérben állapítom meg.

Hajdusoboszló, 1940. dec. 16.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— **A római katolikus népiskola** ez évben is megtartja a régi keretek között szokásos karácsonyi ünnepélyét a szegénysorsu gyermekek felruházásával kapcsolatban.

A piac legforgalmasabb helyén**3 üzlethelyiség (kirakatos)**együtt, esetleg egyesével is
örökáron eladó.Cím megtudható
a Kovács-nyomdában.

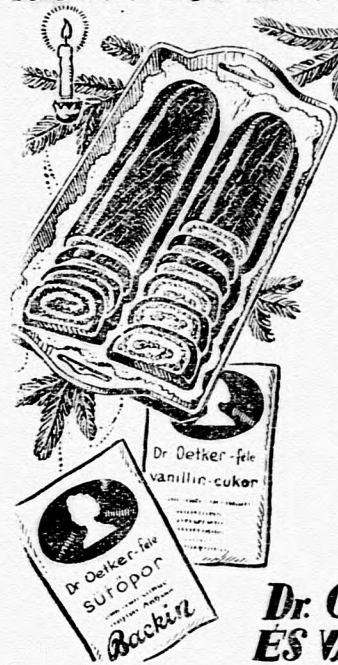
— **Tűzifaügyekben** továbbra is a földművelésügyi minisztériumhoz kell fordulni. Foghty Miklós, a tűzifaügyek miniszteri biztosa, hosszabb időn keresztül a Kárpát-alján tartózkodik, éppen ezért felesleges késedelem származik abból, ha a tűzifaügyekben közvetlenül hozzáfórnak. A közületek és tűzifakereskedők tömegesen intéznek megkereséseket és leveleket a tűzifabiztoshoz, holott tűzifaügyekben megkeresésekkel és így különösen kiutalási kérvényekkel továbbra is a földművelésügyi miniszterhez, vagy az illetékes erdőgazgatósághoz kell fordulni.

— **Hajduvármegye** dec. 14-iki törvényhatósági közgyűlése Lossonczy főispán felszólalására megbotránkozásának és megvetésének adott kifejezést a Kormányzó ur ellen tervezett, de leplezett összeesküvés felett, Megay Károly képviselő napirend előtti felszólalására pedig az esztelen román támadásokat erélyesen visszautasította. A tanyai tanítóknak fizetési pótlékban és neveltetési járulékból részesítését kéri a kormánytól. Örömdetesen vette tudomásul a közgyűlés, hogy a kereset nélkül maradt leszerelt katonák segélyezési ügye rövidesen megoldást nyer. Sürgeti a vármegye a vármegyei tisztviselők fizetés és státus rendezését.

— **Karácsonyi adományok.** A református elemi iskolák szegénytanulóknak karácsonyi felruházásához hozzájárultak eddig: A jótékony alapítványok kamataiból az egyház 300 pengőt, a Ref. Leánybibliákör cipők beszerzésére 250 pengőt, a Lorántffy Zsuzsanna nőbibliákör tagjai 62 leányruhát varrtak, Hajduszoboszló városarvaszéke 6 pár cipő, a Ker. Ifjúsági Egyesület 3 pár fiubakkancs, a Szoli Deo Glória leánycsoportja 3 pár cipő, Kálmán János és D. Szabó Antal iparosok 1—1 pár cipő, Iványi Antalné 4 leányruha, Kovács Lajosné 3 ruha anyaga, Bélyeky Lajosné, özv. dr. Dajka Ambrusné, Demjén Ferencné, vitéz dr. Simon Árpádné, Kálmán Jánosné, Szabó Sandorné 2—2 leányruha, Fehér Jánosné és M. I. 2—2 leányruha anyaga, Keresztury Sandorné, Balla Margit, dr. Szücs Jánosné, T. Kis Mártonné, Császy Károlyné 1—1 leányruha anyaga. Nulláslistát begyűlt kalácsütéshez 80 kgr. Készpénzadományok voltak: S. Kovács Sándor és neje 50 pengő, Iskolás gyermekek gyűjtéséből 37 P 74 fillér, 10—10 pengőt adtak: dr. Csiba István, N. N. és a Hajduszoboszlói Takarékpénztár, 8 pengőt adott: dr. vitéz Simon Árpád, 7 pengőt adott: Maday Péterné, 6 pengőt adott: Makay Péter. (Folytatjuk.)

— **Hogy osztályozza a kormány a napszamosokat és idénymunkásokat?** A kormánynak nemcsak arra terjed ki a gondja és figyelve, hogy bizonyos szociális elvek gyakorlati alkalmazása mellett megállapítsa a legkisebb munkabérek, hanem azt se hagyja figyelmen kívül, hogy a munkásokat is munkabírásuk arányában osztályozza, hogy azután a szerint kapjon munkabért mindenki, ahogy arra munkaereje szerint rá is tud szolgálni. Ez alapon azután a kormányrendelet három osztályba sorozza a napszamosokat és az idénymunkásokat a következőképpen: Elsőosztály munkás az a férfi, aki a 19. életévét betöltötte és aki nehéz munka kifejtésére (például kaszálás, zsákolás stb.) is képes. Másodosztály munkás az a teljes munkabírású nő, aki a 17. életévét betöltötte, de még az 55. évét nem haladta el, másodosztály munkás az a férfi is, aki 16. évét betöltötte, de még nincs 19 éves, valamint másodosztály munkás az a férfi is, aki a 19. évét betöltötte ugyan, de nehéz munkára nem képes. Harmadosztály munkás az a férfi, aki a 16. és az a nő, aki a 17. életévét még nem töltötte be, továbbá harmadosztály munkás az a férfi, aki elmúlt 60 éves és az a nő, aki 55. évét betöltötte.

Kedvelt Karácsonyi sütemény

Mákos és dióstelekeres:

Hozzávalók: 16 dkg. liszt, 1/2 csomag Dr. Oetker-féle sütőpor, 12 dkg. vaj, 2 tojássárgája, csipet só, 3 evőkanál tejföl.

Ezen anyagból sima tésztát gyurunk. Készfoknyi vastagra kisodorjuk, dió- vagy mákötöltelékkel megtöltjük, rudat formálunk belőle, tojással megkenjük és világossárgára sütjük.

Mákosötletelék: darált mákot jól cukrozott tejjel felfőzzük, kevés citromhéjat és törött fahéjat adunk hozzá.

Dióötletelék: darált diót Dr. Oetker-féle vanillincukorral, kevés mézzel és rummal felfőzzük, kihűlve megtöltjük fenti tésztát.

Receptkönyvet kívánságra ingyen küld

Dr. Oetker A. gyár,

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Dr. OETKER SÜTŐPORRAL ÉS VANILLINCUKORRAL!

— **A dizsnőelés szabályozása.** Jeleztük már, hogy dec. 14-én, szombaton reggel közölte a rádió a földművelésügyi miniszter legújabb rendeletét, mely szerint házi és közfogyasztás céljára 100 kg-on aluli zsirsertést és 60 kg-on aluli hussertést levágni nem szabad. Magánháztartások saját szükségletükre csak saját hizlalású sertést vághatnak le, gazdaságok is csak olyan számú sertést, amely hatóságilag lett engedélyezve, az igazolt szükséglethez képest. Nem szabad tehát akárkinek és akárhány sertést levágni, mert a visszaélést szigorúan büntetik. Erre a rendeletre azért volt szükség, hogy akik a megállapított áron sertéseiket eladni nem voltak hajlandók, ne vonhassák el a közfogyasztástól sertéseiket oly módon, hogy azokat levágva, a zsír- és husneműeket, szükségleten felül, felhalmozzák.

— **Készpénzadományok** a Vöröskereszt javára: Szatmári Sándor, Kalmár Béla, Imre László, Landesmann Ferenc, Ezri Anna, Szabó Mihály, Sóvágó Gáborné, Végh Sandorné, Kovács Lajosné, özv. Szücs Sandorné, Károlyi Sándor, Varga József, özv. Bézi Jánosné, Tóth Lajosné, Széles Sandorné, B. Nagy Gábor, Sarkadi Eszter, vitéz Ballai Jánosné, Karika János, özv. Szilasi Imréné, Domokos Bernátné, Dede Józsefné, Dobi Gáborné, Jeges Kálmán, Fodor János, Görög Sámuelné, Tóth Lajos, Lajtos István, Komlósi Józsefné, Fazekas Istvánné, Sipos Sámuel, Jóvér Antal, Tóth Lajosné, Magyar Ambrusné, Imre Jánosné, Herczegh Klára, Csobán Lajosné, Kopasz Mátyás, Ungár Jenő, Makai Józsefné, Nagy Sandorné, Bednárk N., Szabó Józsefné, Kovács Sándor, Dr. Nagy Mihályné, Szücs Sándor, özv. Vágó Imréné, Cinege István, Balla Mihályné, Császy Károlyné, Bujdosó Sándor, Rosenfeldné 20—20 fillért adtak, Kovács Sándor 14 fillért, Kiss Jánosné, Tóth Károlyné, Magyar Gábor, Földes Ödönne, özv. Kardosné, Rácz Lajos, Bukoveczki N., Szatmári János, Soós Sandorné, Somogyi Lajos, Madarász Ferenc, Cseke Károlyné, Fodor Lajos, Tóth Gyuláné, özv. Varga Sámuelné, Erdős Sándor, Polatsek Jenő, Péter András, Karácsonyiné, Gáti Gyula, Ceglédly Károly, Vágó Sándor, Kövér I., Mile I., Kovács Károly, Tóth Béla, Borbély József, Molnár Jánosné 10—10 fillért adtak, melyért a Vöröskereszt elnöksége ezúton is hálás köszönetet mond.

— **ISMÉT SZABÁLYOZTÁK A GABONA KIÖRLÉSET.** A gabonával és liszttel való takarékos gazdálkodás értelmében a kormány újból szabályozta a gabona kiörlését, valamint a kenyér és puskutemény készítését. A Budapesti Közlöny vasárnapi, december 15-i számában megjelent kormányrendelet értelmében a malmok teljesítőképességüknek megfelelően búzát 82—85, rozst 72—75 százalékra kötelesek kiörlni. Ennek megfelelően háromféle kenyeret szabad készíteni és pedig egyszemesbuzakenyert, rozskenyert és rozsos búzakenyert. A sütő és cukrászüzemek csak olyan kelt tésztát és süteményt készíthetnek és szolgáltathatnak ki, amelyek 50 százaléknál kevesebb lisztet tartalmaznak. A sütőipar régi kivánságának tett eleget a kormányrendelet, amikor ezúttal a takarékos gazdálkodás érdekében is megtiltja, hogy a viszonteladók a megmaradt süteményt a sütőüzemeknél visszacsereeljék. Ugyancsak a liszttel való takarékos gazdálkodás érdekében búzát, továbbá a búzánál, rozsnál, kettészesnek és tengerinek emberi fogyasztásra alkalmaslisztjét emberi élvezetre közvetlen alkalmas készítmények kivételével ipari célra felhasználni tilos. A rendelet hatályba lépése előtti időben kiörlött lisztkészletet forgalomba hozhatják, a sütőüzemek pedig ilyen lisztkészletüket feldolgozhatják.

20,457—1940.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur 164,409—1940. VIII. számú rendeletével megengedte, hogy mindazon természetes személyek részére, akik a fennálló együttesen kezelt közadótartozásukat 1940. dec. 31-ig teljesen kiegyenlítik, 2 százalékos kamattérítési kedvezményben részesíthetők legyenek.

Hajduszoboszló, 1940. nov. 22.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Booskay Mozgó

heti műsora:

Figyelem! A vasár- és ünnepnapokon előadásainkat 2, 4, 6 és 8 órákor kezdjük!

Jegyeket állandóan elővételben lehet váltani a mozi házmeztérénel.

Dec. 21—22-én, szombaton és vasárnap: Leggyönyörűbb új magyar film! Fedák Sári hatalmas alakítása. Tele a legszebb magyar dalokkal és slágerszámokkal: **Hazafelé.** Főszerepben még: Mészáros Ági, Vaszary Piri, Rácz Vali, Csontos Gyula, vitéz Hajmássy Lajos, Bilicsi Tivadar, Pethes Ferenc. Kísérő műsor: **Miki és a papagáj.** Híradó.

Dec. 24-én, kedden: Ketten egy jeggyel! 4 órai kezdettel előadást tartunk, hogy a gyerekeknek legyen hol eltölteni az időt a Karácsony-est beálltáig.

Dec. 25-én, szerdán: Karácsony elsőnapján: A mai kor legújabb és legjobb, izgalmas kalandor filmje: **„Z” a fekete lovas.** Főszerepben: John Carroll, Noah Berry és Helén Cristian. Egy talpig férfi, a gyengék védelmezője, a gonoszság ellensége. Kísérő műsor: **Éneklő sasok.** Amerikai burleszk, a világ legújserűbb vigjátéka. Ufa-híradó. Este 10 órai kezdettel diszeloadás a „Csere-bere”-ből.

Dec. 26-án, csütörtökön: Karácsony másodnapján: A magyar filmjatszásnak egy új kacagató nagy vigjátéka. 2 óras harsogó kacagás: **Csere-bere.** A magyar komikusok színe-java a főszerepben: Bordy Bella, Kiss Manyi, Szilassy, Latabár Kálmán, stb. Pompás kísérő műsor. Híradó.

Az ünnep mind a két napján este 10 órákor is tartunk előadást.

Dec. 28—29-én, szombaton és vasárnap: A „Z. a fekete lovas”-nak folytatása: **„Z” a korbácsos ember.** Szórakoztató lebilincselő izgalmas kalandor film. Kísérő műsor: **Bóg a tehén** kacagató vigburleszk.

Pályázat.

A hajduszoboszlói református egyház pályázatot hirdet a megüresedett ellenőr-számvevő-jegyzői állásra. A pályázati feltételek a lelkészelnöknél tudhatók meg. A pályázatok 1941. január 1-re adandók be.

— ÉDESANYÁNK PIHENÉSE.

Ez volt a Magyar Lányok egyik nyári pályázatának címe. A nyertesek névsorát karácsonyi számában közli Tutsek Anna népszerű hetilapja. Beczassy Judit szép regényének befejezése, Zsigray Juliánna, Z. Tábori Piroska és mások írásai teszik az ünnepi számot teljessé az Otthonunk melléklettel együtt, amelynek gazdag karácsonyi száma szébbnél-szebb ruhákat, kézimunkákat, kötött ruhát, bluzokat közöl. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16.

IRODALOM.

— GYÜMÖLCSÖSBEN ÉS SZŐLŐBEN már most védekezünk kell a talajvíz ellen, mert a tél folyamán a tövek kipusztulhatnak. Erről, valamint a legmodernebb almatermesztésről, a legjobb körtefajtáinkról, az oltott diókról, a téli talajmunkákról és koronaápolásról, a baromfi- és méhtenyésztésről, stb. ír a Magyar Gyümölcs decemberi száma, melyből lapunkra hivatkozva, ingyen mutatványzámot küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Vilmos császár-ut 76.

— A „MAGYAR SZÁRNYAK” repülésügyi folyóirat karácsonyi számának vezércikkét Jánosy István főszerkesztő írta. A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap munkásságáról vitéz Horthy István elnök, vitéz Laborczfy Rezső repülővezető, vitéz Bánfalvy István vezérkari ezredes, Ember Sándor dr. országgyűlési képviselő és Ojtozy Ernő repülőőr-nagy nyilatkozik. A légikronikáról és a vadászpilóták munkájáról Bisits Tibor repülőőr-nagy ír. Nagyon érdekes még vitéz nemes Grossschmid István, Szegheő István miniszteri tanácsos, Korbuly László igazgató, Bencze István alezredes, Udvardy Jenő repülőszázados, Tóth Géza, Szilas Tibor, Hille Alfréd dr. és Raczkó Lajos cikke. A rendkívül szépen illusztrált lap rajzai vitéz Barna Kornél repülőszázados munkáját dicsérik. Mindenütt kapható. A karácsonyi szám ára 80 fillér. Mutatványzámot a kiadóhivatal (VIII. Úlló-ut 12.) kívánatra ingyen küld.

— A SIKERES zöldség a gyümölcsstermesztés alapfeltételeit ismereti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlőtökéi idej pusztulásáról, a gyümölcsfák metszésének újabb irányáról, a madárvédelmi eszközök házi készítéséről, az idej borok speciális kezeléséről, a raffia pótlásáról, a csiperkegomba termesztéséről a konyhában, a kártevő rovarok téli irtásáról, a papircserép házi készítéséről stb. A dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VI., Aréna-ut 84-c.) egy alkalommal lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványzámot.

22,298—1940.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak f. hó 15. napján hatályba lépett rendelete értelmében 100 kg. élsúlyt el nem érő zsirsertést, 60 kg. élsúlyt el nem érő hussertést, valamint malacot, akár közfogyasztás, akár magánfogyasztás céljára levágni tilos, kivéve a kényszervágás esetét s ha az állatorvos megállapítja, hogy a sertés tovább gazdaságosan nem hizlalható.

Magánfogyasztás céljára csak saját hizlalású sertést szabad levágni és csak annyi élsúlyban, amennyi a fogyasztó háztartásának, illetve gazdaságának egy év tartamára szükséges. E szükséglet kiszámításánál tekintetbe veendő, hogy a fejadag személyenként és hetenként 24 dkg. zsír, vagy 28 dkg. hús, vagy 32 dkg. zsirszalonna. A nehéztetimunkások részére másfél adag számítandó.

A sertés levágása előtt a közéletmezési hivatalban a piros igazoló-jegy felmutatása mellett a sertésvágás időpontjának bejelentésével igazolványt kell kérni.

E rendelet megszegése szigorú büntetést von maga után.

Hajduszoboszló, 1940. dec. 17.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

22,058—1940.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a nyílt árusítási üzleteket 1940. december 9-től kezdődően december 23-ig bezárólag, ugyiszintén 1940. december 31-én, amennyiben valamely jogszabály későbbi zárórát nem állapít meg, este hét óráig szabad nyitva tartani. Karácsony előtti este 7 órán túl a nyílt árusítási üzleteket nyitva tartani nem szabad. A december 15-re és 22-re eső vasárnapokon a nyílt árusítási üzleteket élelmiszereken kívül egyéb cikkek árusítása céljából reggel 10 órától délután 6 óráig szabad nyitva tartani. A nyílt árusítási üzleteket karácsony első napján zárva kell tartani. Ezen a napon azonban a cukorka üzleteket és virágüzleteket délelőtt 10 órától délután 2 óráig, azokat az üzleteket pedig, amelyekhez kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszereket árusítanak, reggel 7 órától 8 óráig, az üzletnek egyébként zárva tartása mellett, tej házhoz szállításához, vagy kiszolgáltatásához nyitva lehet tartani. Karácsony második napján a nyílt árusítási üzletek nyitvatartása tekintetében a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó általános rendelkezéseket kell alkalmazni. A mézárós- és hentesüzletek e napon azonban reggel fél 7 órától d. e. 11 óráig tarthatók nyitva. 1941. január 1-én a nyílt árusítási üzletek ugyanugy tarthatók nyitva, azonban a mézárós- és hentesüzletekre e kivétel nem vonatkozik, csupán a sütőipari üzletekre. Utcán és téren az árusítani szokott cikkek december 15-re és 22-re eső vasárnapokon a nyílt árusítási üzletekre megállapított időtartam alatt szabad árusítani. A fodrászüzleteket december 24-én este 7 óráig szabad nyitva tartani, míg karácsony első napján egész napon át, másodnapján pedig déli 12 órától kezdve zárva kell tartani. A fodrászüzleteket december 31-én reggel 7 órától este 9 óráig szabad nyitva tartani, míg január 1-én egész napon át zárva tartandók. E nyitva tartási idő alatt a 34,400—1938. I. a. K. K. M. sz. rendelet 6. §-a, valamint 7. §-ának 2. és 4. pontjai értelmében az alkalmazottak foglalkoztathatók. Ez a foglalkoztatás azonban, amennyiben a heti munkaidő tartama a hivatkozott rendelet 3. §-ának 1. bekezdésében, illetőleg 4. §-ának 1. bekezdésében megállapított heti munkaidőn túl terjed, túlmunkának tekintendő és a 34,400—1938. I. a. K. K. M. sz. rendelet 10. §-ában foglalt rendelkezéséhez képest a rendes munkaidőre eső javadalmazásnál legalább 25 százalékkal magasabban díjazandó.

Hajduszoboszló, 1940. dec. 16.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

19,428—1940.

Hirdetmény.

Az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának 10,100—1940. Á. K. sz. rendelete alapján — az ország bármely részéből idekerülő tűzifa q-kénti fogyasztói eladási árát Hajduszoboszló megyei város területén egész székér rakomány vétele esetén közvetlenül a vevő lakására történt

szállítás, vagy a tüzelőanyag kereskedő telepen történő átadás esetére az alábbiakban állapítom meg.

I. o. bükk, gyertyán és hántolt hasábfá 4-14 P.

I. o. bükk, gyertyán aprított fa 5 P.

Az I. o. cser, tölgy és kőris hasábfá ára q-ként 20 fillérrel, az I. o. akác hasábfá ára q-ként 10 fillérrel, az I. o. egyéb kemény hasábfá ára q-ként 30 fillérrel, az I. o. fenyő hasábfá ára q-ként 30 fillérrel, az I. o. lágylomb hasábfá ára q-ként 45 fillérrel alacsonyabb, az I. o. bükk, gyertyán és hántolt hasábfá árúnál aprított állapotban is.

A II. o. hasáb és aprított tűzifa ára q-ként 15 fillérrel alacsonyabb az I. o. tűzifa áraknál.

Az itt meghatározott árak a telephelyen feltűnő helyen kiügyesztendők.

A 10,640—1940. K. K. M. sz. rendelet 1. §-a értelmében értesítem érdekelt tűzifa nagykereskedőket, hogy amennyiben a fogyasztók részére közvetlenül is jogosultak tűzifát árusítani, a telepére hetenként beérkező tűzifának legalább 40 százalékát olyan tűzifa kiskereskedőknek köteles kiszolgáltatni, akik tűzifát kizárólag fogyasztók részére árusítanak, továbbá ugyan ezen rendelet 2. §-a értelmében közlöm érdekelt tűzifa kiskereskedőkkel, hogy egy fogyasztó részére egy alkalommal legfeljebb 2 q tűzifát szolgáltathatnak ki.

Az 5250—1940. M. E. sz. rendelet 8. §-a alapján és értelmében a tüzelőanyag forgalomba hozatalával foglalkozó kereskedő köteles a fogyasztó részére kiszolgáltatott tüzelőanyagról, ha ennek mennyisége 2 q-t eléri, vagy meghaladja, a fogyasztónak jegyzéket adni. A fogyasztó a kapott jegyzéket 1941. december 31-ig megőrizni köteles. Ugyanez a rendelet 1. §-a értelmében a tüzelőanyag forgalomba hozatalával foglalkozó kereskedő köteles a fogyasztó részére kiszolgáltatott tüzelőanyagokról kettő példányban tüzelőanyag kiszolgáltatás kimutatást készíteni s a kimutatás 1 példányát havonta a következő hónap 5. napjáig a „Széngazdálkodási Bizottság”-nak (Budapest, V., Vekerle Sándor-u. 7. sz.) megküldeni.

Értesítem érdekeltet, hogy az itt közölt árak az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának előzetes engedélye nélkül fel nem emelhetők. Aki az itt közölt áraknál magasabb árat követel, köti ki, vagy fogad el, illetve fizet ki a fáért árdragítás visszaélés vétségét követi el és az 1920. évi XV. t.-c., illetve a 23. t.-c. alapján szigorú büntetésbe részesül. Aki pedig a fa árát feltűnő helyen kiügyeszteni elmulasztja, az e tárgyban kiadott 29,100—1940. K. K. M. sz. rendelet 3. §-a értelmében 15 napig terjedhető elzárást, illetőleg az 1928. évi X. t.-c. alapján 600 P-ig terjedő pénzbüntetéssel sújtható.

Hajduszoboszló, 1940. dec. 11.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

21,980—1940.

Hirdetmény.

A 87,000—1938. F. M. sz. rendelet 21. §. 1. 2. bekezdésében foglaltak alapján felhívom az öregségi biztosítási kötelezettség alá eső mezőgazdasági munkavállalókat, hogy a biztosítási könyveikben bélyegben felragasztandó munkavállalói járuléklaróvásáról még idejében gondoskodjanak,

Itt felhívom az érdekelt figyelmét arra, hogy aki katonai szolgálatot teljesített, az a szükséges katonai szolgálati idő igazolásáról még idejében gondoskodik és pedig úgy, hogy a városi katonai parancsnoksághoz katonai igazolványi lapját mutassa be azzal a kéréssel, hogy az igazolás öregségi biztosítási ügyben szükséges. Katonai igazolást az öregségi biztosítási könyvek bemutatásánál csak abban az esetben fogadok el, ha a munkavállaló legalább két naptári hónapról szóló katonai szolgálatot igazol az 1940. évben.

Végül közlöm a gazdasági munkavállalókkal, hogy az 1940. évi bélyeglapokat 1941. évi január hó 1—15-e között fogom leszedni, d. e. város háza emelet 10. sz. szobában, ahol az esetben szükséges felvilágosítások is nyerhetők.

Hajduszoboszló, 1940. dec. 12.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

21,855—1940.

Hirdetmény.

M. kir. minisztériumnak 8530—1940. M. E. sz. rendelete értelmében bejelentés alá esnek a következő takarmányvetőmagvak:

1. Lucernamag.
2. Lóheremag.
3. Keserű csillagfürtmag.

Az előbbi bekezdésben említett vetőmagvakat akkor kell bejelenteni, ha azok — egy személy birtokában található — mennyisége lucernamagnál és lóheremagnál külön-külön 15 kg.-ot, keserű csillagfürtmagnál pedig 100 kg.-ot meghalad. A bejelentésre kötelezett nemcsak az említett mennyiséget meghaladó, hanem egész készletét köteles bejelenteni.

A bejelentést a közéletmezési hivatalnál nyolc nap alatt kell megtenni.

Hajduszoboszló, 1940. dec. 7.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— 160,553 négyzetkilométer a megnagyobbodott Magyarország területe. A Statisztikai Hivatal legutóbbi adatai szerint a megnagyobbodott Magyarország területe 160,553 négyzetkilométer 13,490,000 lakossal. Két év előtt a trianoni Magyarországnak 93,073 négyzetkilométer volt a kiterjedése 9,129,000 lakossal. Az első bécsi döntéssel 11,927 négyzetkilométer terület tért vissza 1,058,000 lakossal, a Kárpátalja visszaszerzésével hazánk újabb 12,061 négyzetkilométerrel és 670,000 lakossal gyarapodott. A második bécsi döntés alkalmával nekünk itélt keleti és erdélyi országrészek 43,492 négyzetkilométerrel és 2,633,000 lakosával Csonka-Magyarország területe 160,553 négyzetkilométerre növekedett. A lakosok száma kerekén tizenhárom millió négyszázkilencven ezer.